

Tab. 3. Přehled užití GLP-1 receptorových agonistů v klinické praxi (data z webu SÚKL)

Vlastní úhrada	<ul style="list-style-type: none"> ■ možné předepsat kdykoliv (při splnění indikace) ■ nezapočítává se do ročního limitu, bez preskripčního omezení ■ neplatí pro Ozempic (s. c. semaglutid), naopak jediná varianta pro Mounjaro (s. c. tirzepatid)
Základní úhrada	<ul style="list-style-type: none"> ■ HbA_{1c} > 53 mmol/mol ■ započítává se do ročního limitu (5 000 Kč, 1 000 Kč, 500 Kč) ■ bez preskripčního omezení
Zvýšená úhrada	<ul style="list-style-type: none"> ■ HbA_{1c} > 60 mmol/mol + BMI > 30 (dulaglutid, p. o. semaglutid) / 35 (s. c. semaglutid a ostatní) ■ HbA_{1c} > 60 mmol/mol + bazální inzulin > 20 j/den ■ preskripční omezení DIA
	insulin degludec + liraglutid insulin glargin + lixisenatid
Zvýšená úhrada	<ul style="list-style-type: none"> ■ HbA_{1c} > 60 mmol/mol a bazální inzulin > 20 j/den ■ započítává se do ročního limitu (5 000 Kč, 1 000 Kč, 500 Kč) ■ preskripční omezení DIA, END, INT

Pozn.: HbA_{1c} – glykovaný hemoglobin; s. c. – subkutánně, pozn. – indikace: obezita $\geq 30 \text{ kg/m}^2$, nebo nadváha $\geq 27 \text{ kg/m}^2$ a další rizikový faktor (např. art. hypertenze či dyslipidemie)

Tab. 4. Užití finerenonu v klinické praxi (data z webu SÚKL)

Odbornosti: NEF, DIA, INT, KAR, ANG
Indikace: DKD s eGFR > 25 ml/min/1,73m ² a ACR > 30 mg/g (3 mg/mol), hrazen až do 15 ml/min/1,73m ² , ev. transplantace ledviny
<i>DKD – diabetické onemocnění ledvin; eGRF – odhadovaná glomerulární filtrace; ACR – poměr albumin/kreatinin</i>

eplerenon a zejména v poslední době často skloňovaný finerenon (nesteroidní MRA, viz Tab. 4). Zmiňme alespoň nejzásadnější studie věnující se právě této lékové skupině. Studie RALES prokázala, že spironolakton u pacientů s těžkým HF_{EF} snížil celkovou mortalitu o 30 %; eplerenon pak ve studii EMPHASIS-HF podmínil redukcí KV morbidity, resp. hospitalizace pro SS o 37 % (32, 33). Nesteroidní MRA – finerenon – přinesl v rámci programu FIDELIO-DKD také první renoprotektivní data, kdy byla dokumentována v populaci pacientů s DM2T redukce složeného renálního endpointu (pokles eGFR $\geq 40 \%$, ESRD nebo smrt z renální příčiny), a to o 18 % (34). Klasické MACE pak byly hodnoceny v rámci FIGARO-DKD, přičemž byl zaznamenán jejich pokles o 13 % (35). Nejnovější ze studií – FINEARTS-HF – doložila, že finerenon lze využít u pacientů se SS, a to nezávisle na ejekční frakci levé komory (22% redukce složeného cíle – KV úmrtí, hospitalizace/urgentní návštěva pro SS) (36).

Dalším pilířem léčby KRM syndromu je taktéž adekvátní **hypolipidemická terapie**, jejíž základ tvoří statiny, jež mohou být dále při nedosahování cílových hodnot LDL-cholesterolu (primární léčebný cíl) kombinovány s ezetimibem či inhibitory PCSK9 (monoklonální protilátky – aliro- a evolocumab; siRNA – inclisiran). U statin-intolerantních pacientů je pak k dispozici kyselina bempedoová, a to jak ve volné, tak fixní kombinaci s ezetimibem. Všechna výše uvedená hypolipidemika mají prokazatel-

né KV benefity, jež pramení z velkých klinických sledování (ODYSSEY OUTCOMES – alirocumab, FOURIER-OLE – evolocumab, IMPROVE-IT – statin + ezetimib, CLEAR Outcomes – kyselina bempedoová). Dle současných doporučení není indikována v rámci prevence ASKVO ani monoterapie fenofibrátem, ani ezetimibem. Místo pro fenofibrát nacházíme zejména u pacientů se smíšenou DLP, kteří i přes maximální dávku statinu mají stále hladinu triglyceridů > 2,3 mmol/l, respektive u pacientů s diabetickou retinopatií (dle oftalmologa či hodnocení pomocí umělé inteligence fundus-kamerou), u nichž podávání fenofibrátu (v rámci studie LENS) vedlo ke zpomalení progresu tohoto onemocnění (37, 38, 39).

Závěrem nelze v rámci komplexního managementu pacientů s KRM syndromem opomenout také možnosti **bariatrické/metabolické chirurgie**, respektive **nejrůznější kardiologické intervence** (perkutánní angioplastiky, transkatérové implantace chlopní...).

Závěr

Kardio-reno-metabolický syndrom představuje zastřešující pojem stavů a onemocnění propojujících metabolické poruchy, KVO (zejména ASKVO, chronické SS či arytmie) a CKD, tj. koncept združující společný patofyziologický základ, jímž je inzulínová rezistence, chronický zánět, endoteliální dysfunkce, aktivace RAAS/sympatiku či maladaptivní orgánová odpověď. Předpokládá se jeho velmi vysoká prevalence, jelikož jeho komponenty představují onemocnění hromadného výskytu. Management pacienta s KRM syndromem vyžaduje mnohaúrovňový, resp. multidisciplinární přístup. V současnosti máme k dispozici celou plejádu potentních farmak s velmi robustní evidencí, která mohou výrazně redukovat komplexní negativní dopady KRM syndromu.